

Uchwała Nr
Rada Powiatu Wołomińskiego
z dnia

w sprawie: uchwalenia Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy dla Powiatu Wołomińskiego na lata 2014 - 2017.

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (tj. Dz. U. z 2013 r. poz. 595 z późn. zm.) i art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.) Rada Powiatu Wołomińskiego, uchwała co następuje:

§ 1

Uchwała się „Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy dla Powiatu Wołomińskiego na lata 2014-2017”, w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Kierownikowi Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Zielonce.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

do projektu uchwały Rady Powiatu Wołomińskiego w sprawie uchwalenia Powiatowego Programu Przeciwdziałania dla Powiatu Wołomińskiego na lata 2014-2017

Przemoc jest zjawiskiem wieloaspektowym, a rozmaite sposoby wyjaśniania przyczyn przemocy są użyteczne głównie dlatego, że podkreślają różnorodność czynników uwikłanych w występowanie przemocy. Zadaniem Programu jest wprowadzenie w życie szerokiego spektrum działań mających na celu zarówno zwrócenie uwagi opinii publicznej na zjawisko przemocy, przeciwdziałanie przemocy oraz zwiększenie profesjonalizmu służb społecznych w udzielaniu pomocy ofiarom przemocy. Wychodząc temu naprzeciw i działając zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.) Art.6, ust.3, pkt. 1 „Do zadań własnych powiatu należy w szczególności: opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie”, obliguje powiat do opracowania i realizacji powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Wypełniając powyższe zadania dla Powiatu Wołomińskiego został przygotowany „Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy dla Powiatu Wołomińskiego na lata 2014-2017”.

**POWIATOWY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY
DLA POWIATU WOŁOMIŃSKIEGO
NA LATA 2014-2017**

Spis treści

I. CHARAKTERYSTYKA POWIATU.....	3
II. CHARAKTERYSTYKA I PRZYCZYNY ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ W KRAJU I POWIECIE WOŁOMIŃSKIM.....	4
III. PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DLA POWIATU WOŁOMIŃSKIEGO NA LATA 2014-2017	18
III.1 Budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy.....	18
III.2 Elementy lokalnego systemu przeciwdziałania zjawiska przemocy.....	19
III.3 Odbiorcy programu	19
III.4 Zagrożenia w realizacji zadań przeciwdziałaniu zjawisku przemocy	20
IV. CEL GŁÓWNY PROGRAMU	20
IV.1 Sposób realizacji Programu	21
IV.2 Czas realizacji Programu	21
IV.3 Cele szczegółowe Programu.....	21
V. SPODZIEWANE REZULTATY.....	26
VI. PODMIOT ODPOWIEDZIALNY ZA KOORDYNACJĘ PROGRAMU, REALIZATORZY	26
VII. WSKAŹNIKI REALIZACJI PROGRAMU	27
VIII. ŹRÓDŁO FINANSOWANIA PROGRAMU.....	28
IX. HARMONOGRAM DZIAŁAŃ PROGRAMU	28
X. MONITOROWANIE I SPRAWOZDAWCZOŚĆ.....	32

I. CHARAKTERYSTYKA POWIATU

Powiat wołomiński jest jednym z największych powiatów w województwie mazowieckim. Zajmuje powierzchnię 955,37 km², której 58% stanowią użytki rolne, 23,% - lasy, a 19% tereny zabudowane. Północną granicą powiatu opiera się o Bug i Liwiec.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego na dzień 31.12.2012r. powiat zamieszkiwany był przez 220 788 osób, w tym 114 234 kobiety (51,74 %) i 106 554 mężczyzn (48,26%). Gęstość zaludnienia wynosiła 233 osoby na km².

W ostatnim czasie wzrosła o 2,6% stopa bezrobocia w naszym powiecie, według danych z Głównego Urzędu Statystycznego wynosiła ona 17,2% na koniec września 2013r. Związki małżeńskie zawiera 4,7% na 1000 ludności, z tego 1,7% się rozwodzi, a roczny przyrost naturalny to 16,4%. Połowa (ok. 57,6%) mieszkańców powiatu wołomińskiego ma bardzo niskie wykształcenie, a tylko (ok. 9,1%) ma wykształcenie wyższe.

Tabela 1. Struktura wykształcenia mieszkańców powiatu wołomińskiego według danych z Narodowego spisu Powszechnego z roku 2006

Wykształcenie	Udział w ogólnej liczbie mieszkańców
Wyższe	9,1%
Policealne	3,4%
Średnie zawodowe	21,4%
Średnie ogólnokształcące	8,5%
Zasadnicze zawodowe	23,1%
Podstawowe ukończone	31%
Podstawowe nie ukończone i bez wykształcenia	3,5%

Powiat wołomiński tworzy 12 gmin - gminy miejskie to: Kobyłka, Marki, Żąbki, Zielonka; gminy wiejskie to: Dąbrówka, Jadów, Klembów, Poświętne, Strachówka; gminy miejsko - wiejskie to: Radzymin, Tłuszcz, Wołomin . Stolicą powiatu jest Wołomin, który liczy niemal 40 tysięcy mieszkańców.

W powiecie wołomińskim funkcjonuje wiele instytucji udzielających pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie. Są to między innymi: Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Zielonce, 12 Ośrodków Pomocy Społecznej, przy których funkcjonują Zespoły Interdyscyplinarne, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Specjalistyczna Poradnia Rodzinna, 3 Poradnie Psychologiczno - Pedagogiczne, Komenda Powiatowa Policji, Sąd i Prokuratura, organizacje pozarządowe takie jak: Dom Samotnej Matki Caritas Diecezji Warszawsko - Praskiej w Zielonce, Fundacja Dzieci Ulicy, Drewnickie Stowarzyszenie Rodzin i Osób z Zaburzeniami Psychicznymi "EMPATIA", Stowarzyszenie PRO (Pracownia Rozwoju Osobowości) , Koło Dzieci Niepełnosprawnych, Światlice Środowiskowe w Żąbkach, Mazowiecka Fundacja Pomocy Społecznej "RODZINA", Stowarzyszenie Kuźnia w Kobyłce, Fundacja Mamy Wołomin, Punkt Pomocy w Kryzysie, Fundacja Słyszę Mówię Czuję, Spektrum (punkt konsultacyjny działający do grudnia 2013r.) Kreatorem polityki Społecznej w powiecie wołomińskim jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, do którego zadań między innymi należy opracowanie i realizacja powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych (...) - art.19 pkt.1 Ustawy o Pomocy Społecznej z dnia 12 marca 2004r.

II. CHARAKTERYSTYKA I PRZYCZYNY ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ W KRAJU I POWIECIE WOŁOMIŃSKIM

Jeszcze do niedawna uważano, że przemoc występuje rzadko i wyłącznie w rodzinach patologicznych, a agresję pomiędzy członkami rodziny uważano za jedną z wielu normalnych form zachowania w codziennym życiu. Historycznie rzecz ujmując, przemoc stosowana przez dorosłą osobę wobec bliskich (w tym dzieci), postrzegana była jako akceptowany sposób sprawowania nad nimi władzy i kontroli. Na gruncie prawa i polityki społecznej podejmowano próby wyróżnienia przemocy społecznie akceptowanej (dopuszczalnej) i nadużywania przemocy czy „ niewłaściwej ” przemocy, co znacznie utrudniało wszelkie próby zajęcia się tym problemem. W Polsce dostrzeżono zjawisko przemocy i zaczęto je traktować jako problem społeczny w latach 90-tych przy okazji modernizacji lecznictwa odwykowego.

Przemoc jest zjawiskiem wieloaspektowym, a rozmaite sposoby wyjaśnienia przyczyn przemocy są użyteczne, głównie dlatego że, podkreślają różnorodność czynników uwikłanych w występowanie przemocy.

Jedną z przyczyn stosowaniu przemocy jest postępujące rozluźnienie norm społecznych, którego źródło upatruje się m.in. w rozwoju cywilizacyjnym oraz osłabieniu autorytetu Kościoła Katolickiego w Polsce i braku alternatywy. Występowanie przemocy często związane jest z problemem różnego rodzaju uzależnień poza alkoholem mogą to być narkotyki, leki, hazard, seks czy internet. Jest to również sygnał o występowaniu trudności, np. nagromadzenie frustracji, nieumiejętność rozwiązywania problemów i poradzenia sobie w trudnych sytuacjach życiowych itp. Wbrew obiegowym opiniom, sam alkohol nie jest ani koniecznym, ani wystarczającym warunkiem wystąpienia przemocy. Obecność problemu alkoholowego wpływa na ograniczenie samokontroli zachowania, i jako taki może wyzwolić agresję, nad którą sprawca przemocy nie będzie umiał zapanować. Rozpatrując przyczyny występowania przemocy, nie można pominąć kwestii świadomości często to właśnie brak umiejętności wglądu w odczuwane przez siebie emocje oraz brak umiejętności ich nazwania oraz poinformowania o nich, skutkuje zastosowaniem przemocy wobec najbliższych: nieumiejętnością radzenia sobie z napięciem, złością i kontrolowaniem agresji. Niebagatelny wpływ na narastające problemy z komunikacją interpersonalną, ma powszechne posługiwanie się elektronicznymi formami komunikacji (SMS, chat, komunikatory i fora internetowe i inne). Wszystkie one zastępują coraz częściej bezpośredni kontakt z drugą osobą, dając jednocześnie możliwość pełnej kontroli nad samym przebiegiem interakcji – np. czasem jej trwania. Elektroniczne formy komunikacji ze względu na swoją charakterystykę powodują, że dzielenie się z innymi przeżywanymi emocjami jest w ich przypadku upraszczane do poziomu znaku graficznego. Wszystko to powoduje narastanie problemów podczas realnych kontaktów, co często sprzyja zachowaniom przemocowym.

Stereotypy, które głęboko zapuszczają swoje korzenie i fałszują rzeczywistość są kolejną groźną pułapką. Przyjmowanie ich następuje ze szczególną łatwością, wtedy gdy nie napotykają żadnych przeciwnych sądów. Zniewalający wpływ ich powszechności pochodzi także z sugestywnej mocy powtarzania, szczególnie gdy nie tylko słuchamy powtórzeń całego środowiska, ale i sami powtarzamy. Uwalnianie się od stereotypów utrudnione jest przez fakt, że fałszywe założenia są często przekonaniem charakterystycznymi dla całego środowiska lub danej epoki. Obejmują one różnorodne obszary codziennego życia, m.in. podział ról w domu, przywileje związane z płcią itp. Osobom żyjącym w środowisku, gdzie panuje przyzwolenie na wyzwiska i bicie jest o wiele trudniej przeciwstawić się takiemu traktowaniu niż tym, których otoczenie takich zachowań nie aprobuje.

W preambule ustawy do zmiany ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych ustaw (Dz. U. z 2010r., Nr 125, poz. 842) uznano: „że przemoc w rodzinie narusza podstawowe prawa człowieka, w tym prawo do życia i zdrowia oraz poszanowania godności osobistej, a władze publiczne mają obowiązek zapewnić wszystkim obywatelom równe traktowanie i poszanowanie ich praw i wolności”.

Wymieniona wyżej Ustawa nakłada na powiat obowiązek opracowania i realizacji powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Zadaniem Programu jest wprowadzenie w życie szerokiego spektrum działań mających na celu zarówno zwrócenie uwagi opinii publicznej na zjawisko przemocy, przeciwdziałanie przemocy oraz zwiększenie profesjonalizmu służb społecznych w udzielaniu pomocy ofiarom przemocy. Wszelkie działania powinny odbywać się z szczególnym poszanowaniem praw obywatelskich oraz zachowaniem praw rodziny zagwarantowanych w Konstytucji RP. Rodzina jest podstawową komórką społeczną, od której jakości zależy wartość społeczeństwa, jak również los jednostki. Człowiek przeżywa w niej najważniejszy okres kształtujący między innymi jego styl życia, osobowość, pogląd na świat. Zatem dom rodzinny powinien być postrzegany jako środowisko miłości i opieki, bezpieczne i ciepłe miejsce domowego ogniska, schronienie przed złem zewnętrznego świata. Jednak dla wielu ludzi dom rodzinny jest miejscem terroru, zagrożenia, poniżenia, lęku i cierpienia. Ofiary przemocy doświadczają lęku, bezsilności, przygnębienia i rozpacz. Ich ciało i psychika doznają ostrych urazów i podlegają długotrwałemu procesowi niszczącego stresu i zagrożenia.

Musimy mieć świadomość, że przemoc to zamierzone i wykorzystujące przewagę sił działanie przeciw członkowi rodziny, naruszając prawa i dobra osobiste, powodujące cierpienie i ból.

Przemoc charakteryzuje to, że:

- jest intencjonalna- przemoc jest zamierzonym działaniem człowieka i ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie ofiary,
- siły są nierównomierne- w relacji jedna ze stron ma przewagę, nad drugą, sprawca jest silniejszy, ofiara słabsza,
- narusza prawa i dobra osobiste – sprawca wykorzystuje przewagę sił, narusza podstawowe prawa ofiary (np. prawo donietykalności fizycznej, godności, szacunku itp.),

- powoduje cierpienie i ból – sprawca naraża zdrowie i życie ofiary na poważne szkody, doświadczenie bólu i cierpienia sprawia, że ofiara ma mniejszą zdolność do samoobrony.

Powszechnie przemoc traktowana jest jako akt godzący w osobistą wolność jednostki przyczyniający się do jej fizycznej, a także psychicznej szkody, wykraczającej poza społeczne zasady wzajemnych relacji i zmuszenie jej do zachowań niezgodnych z własną wolą. Przemoc upokarza, wywołuje cierpienie, rodząc tym samym nienawiść i pragnienie odwetu.

Przemoc pojmowana jest także jako wywieranie wpływu na innych ludzi, w wyniku którego aktualny poziom rozwoju somatycznego i duchowego jest mniejszy niż potencjalny poziom tego rozwoju.

Można wyodrębnić różne rodzaje przemocy:

1. **Przemoc fizyczna** – bicie, znęcanie się, głodzenie, zamykanie, kopanie, policzkowanie, szarpanie, duszenie, ciągnięcie za włosy, rzucanie przedmiotami, ale także używanie niebezpiecznych narzędzi lub grożenie ich użycia w celu zadawania bólu;
2. **Przemoc psychiczna** – kontrola psychiczna nad ofiarą, np. straszenie zabójstwem, użyciem przemocy, zabranie dzieci, niszczenie lub grożenie niszczenia rzeczy, upokarzanie, używanie wulgarnych słów, mówienie osobie że jest do niczego, że jest brzydka, głupia, chore psychicznie, że nikt jej choć, że bez sprawy sobie nie poradzi;
3. **Przemoc seksualna** – zmuszanie do odbywania stosunku lub poddanie się innym zachowaniom seksualnym, a także wymuszanie współżycia w nieakceptowanej formie. Przemoc seksualna jest często przez ofiary molestowania ukrywana, co w znacznym stopniu utrudnia udzielanie im pomocy;
4. **Przemoc ekonomiczna/ materialna** – uniemożliwienie dostępu do rodzinnych środków finansowych, zabieranie pieniędzy współmałżonkowi, celowe niszczenie jego rzeczy, utrzymywanie osoby w całkowitej zależności finansowej, zakazywanie podjęcia pracy zarobkowej. Najczęściej spotykane formy przemocy ekonomicznej:
 - odbieranie czyichś pieniędzy,
 - wymuszanie pieniędzy, nakłanianie do ponoszenia nieakceptowanych wydatków,
 - wykradanie pieniędzy, szantaż finansowy, pozbawienie środków pieniężnych,
 - zaciąganie kredytów, obciążających wspólny budżet bez porozumienia z partnerem,
 - wynoszenie z domu wspólnej własności,
 - odmawianie płacenia alimentów,
 - bezprawne pozbawienie praw do majątku,

7

- nie płacenie wspólnych opłat i rat,
- ograniczenie dostępu do wspólnego konta,
- przekupywanie dzieci,
- dokładne rozliczanie z wydanych pieniędzy.

5. **Przemoc polegająca na osaczeniu** – np. ciągle chodzenie za kimś, dzwonienie do niego w celu wyrządzenia mu krzywdy lub zastraszenia;

6. **Przemoc w wymiarze społecznym** - zakazywanie osobie kontaktu z rodziną, przyjaciółmi, zabranianie jej wychodzenia z domu, upokarzanie jej w miejscach publicznych.

Przemoc zwykle powtarza się według zauważalnej prawidłowości. Cykl przemocy, szczególnie domowej składa się z trzech następujących po sobie faz:

- faza narastającego napięcia; początkiem w tej fazie jest wyczuwalny wzrost napięcia, narastające sytuacje konfliktowe; przyczyny takiego stanu rzeczy mogą tkwić poza rodziną, czasem są to błahostki, drobne nieporozumienia powodujące dalszy wzrost napięcia; okoliczności takie przyczyniają się do sytuacji, w której zaczyna pojawiać się agresja;
- faza ostrej przemocy gdzie następuje wybuch agresji a sprawca przemienia się w „kara”, który może dokonać strasznych czynów, nie zwracając uwagi na krzywdę innych; w fazie tej najczęściej występuje interwencja, ofiary w afekcie decydują się np. wezwać pomoc;
- faza miodowego miesiąca czyli czas skrucy i okazywania miłości; sprawca zaczyna dostrzegać to co się wydarzyło; próbuje on załagodzić sytuację, przeprosza, obiecuje poprawę, staje się uczynny i miły; w ten sposób sprawca pozwala ofiarom uwierzyć, że teraz będzie inaczej, że to się więcej nie powtórzy; ofiara wierzy wbrew zdrowemu rozsądkowi, bo w głębi serca tego właśnie pragnie; sprawca nie jest w stanie długo pełnić takiej roli i z jakiegoś powodu znowu narasta napięcie i wszystko zaczyna się powtarzać.

Ofiarami przemocy są najczęściej kobiety (58%) oraz dzieci do 13 lat (24%). Istnieją powody by sądzić, że przemoc dotyczy także często osób starszych i niepełnosprawnych. Natomiast sprawcami przemocy są głównie mężczyźni (97%) będący często pod wpływem alkoholu. Niektóre badania wskazują, że 40 % partnerów znęcających się nad rodziną to osoby uzależnione od alkoholu. Prawdopodobieństwo wystąpienia aktów przemocy w rodzinach alkoholowych jest ponad dwukrotnie większe niż w pozostałych.

8

Stosowanie przemocy prowadzi do niskiej samooceny, poczucia bezsilności i bezradności, ciągłego niepokoju, depresji, chorób związanych ze stresem. Szczególnie dramatyczne konsekwencje przemocy zauważa się u dzieci. Powoduje ona bowiem w ich psychice nieodwracalne skutki, które mogą dać znać dopiero w życiu dorosłym.

Prawo ściga sprawców przestępstw przeciwko osobom bliskim za :

art.191 § 1 k.k. – kto stosuje przemoc wobec osoby lub groźbę bezprawną w celu zmuszenia innej osoby do określonego działania, zaniechania lub znoszenia – podlega karze pozbawienia wolności do 3 lat (ścigane z urzędu)*

art.197 § 1 k.k.- kto przemocą lub groźbą bezprawną lub podstępem doprowadza inną osobę do obcowania płciowego, podlega karze pozbawienia wolności od roku do 10 lat (ściganie następuje na wniosek pokrzywdzonego)**

art.207 § 1 k.k. – znęcanie się fizyczne lub psychiczne nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względów na jej stan psychiczny lub fizyczny – podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do 5 lat (ściganie z urzędu)*.

art. 209 § 1 k.k.- kto uporzeczywie uchyla się od wykonywania ciężącego na nim z mocy ustawy lub orzeczenia sądowego obowiązku opieki przez nie łożenie na utrzymanie osoby najbliższej lub innej osoby i przez to naraża ją na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych – podlega karze pozbawienia wolności do lat 2 (ściganie następuje na wniosek pokrzywdzonego)**

*ściganie z urzędu polega na tym, że prokurator i policja prowadzi postępowanie niezależnie od woli i zgody osoby pokrzywdzonej. Wycofanie skargi lub odmowa zeznań nie jest podstawową do umorzenia postępowania, jeśli istnieje uzasadnione przypuszczenie, że popełniono przestępstwo.

** ściganie na wniosek polega na tym, że bez wniosku osoby pokrzywdzonej postępowanie w danej sprawie nie może być wszczęte.

Zjawisko przemocy od wielu lat w krajach Europy Zachodniej jest traktowane jako ważny problem społeczny. W czasie kilkunastu lat powstało wiele dokumentów organizacji międzynarodowych, które zalecają krajom członkowskim Unii Europejskiej podjęcie zmian prawa i praktyki w celu skuteczniejszego przeciwdziałania przemocy, udzielania pomocy ofiarom przemocy i skutecznych oddziaływań na sprawców przemocy.

Pomimo tego, iż przemoc jest problemem trudnym do zdiagnozowania, to zdaniem specjalistów rozmiary i szkodliwość zjawisk związanych z przemocą wskazują, że jest to jeden ze szczególnie ważnych problemów społecznych w Polsce. Wymaga on podjęcia szerokiego, dobrze zorganizowanego i zaplanowanego na wiele lat programu przeciwdziałania. Jego realizacja powinna wpłynąć na poprawę funkcjonowania społeczeństwa.

Zmniejszenie rozmiarów przemocy, skuteczna pomoc ofiarom oraz profilaktyka przeciwdziałania przemocy powinny stanowić nadrzędny cel łączący działania sektora publicznego i organizacji pozarządowych. Konieczne jest podjęcie działań zmierzających w kierunku edukacji społecznej dostarczającej wiedzy o zjawisku przemocy i sposobach radzenia sobie z problemem. Pod pojęciem edukacji społecznej należy rozumieć zarówno edukację adresatów programu jak i jego Realizatorów. Działania edukacyjne względem Realizatorów powinny zakładać również sukcesywne podnoszenie jakości działań, wiedzy, kompetencji oraz umiejętności (punkt X).

Niezbędne jest również zapewnienie profesjonalnej pomocy interwencyjnej i terapeutycznej zarówno sprawcom jak i ofiarom przemocy, ze szczególnym uwzględnieniem krzywdzonych dzieci. W przypadku konieczności zabezpieczenia dziecka przez pracownika socjalnego należy bezwzględnie stosować się do Art. 12a. punkt I Ustawy o Przeciwdziałaniu Przemocy w Rodzinie - „*W razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia*”. W sytuacji gdy odseparowanie dziecka od rodzica jest uzasadnione należy kierować się zasadą opisaną w Ustawie i umieścić je u innej, niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej w rozumieniu art. 115 paragraf 11 Ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku – Kodeks Karny (Dz. U nr 88, poz 553, z późn. zm.) Dopiero w ostateczności dziecko może zostać umieszczone w rodzinie zastępczej lub całodobowej placówce opiekuńczo – wychowawczej.

Wskaźnik skali przemocy w kraju.

Dane dotyczące przemocy domowej ze strony internetowej policji:

Tabela 2. Liczba ofiar przemocy w rodzinie wg. procedury „Niebieskiej Karty”

	2013
Liczba ofiar przemocy ogółem	86 797
w tym: kobiety	58 310
w tym: mężczyźni	9 233
Ofiar małoletnich	19 254

Zródło www.statystyka.policja.pl

Tabela 3. Liczba przeprowadzonych interwencji

	2011
Interwencje domowe ogółem	584.279
W tym dotyczące przemocy w rodzinie	70.867

Zródło www.statystyka.policja.pl

Tabela 4. Liczba skierowanych przez policjantów informacji o ujawnionych przypadkach przemocy do różnego rodzaju instytucji i organizacji

Miejsce kierowania informacji	2011
ośrodek pomocy społecznej	42.811
gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych	25.213
placówki służby zdrowia	4
placówki szkolno-wychowawcze	-
organizacje pozarządowe	8.876
inne	24.926
RAZEM	101.830

Zródło www.statystyka.policja.pl

Od 2012 roku zmienił i się system rejestracji statystycznej w związku z przemocą domową, stąd też inna forma prezentacji danych. poniższe liczby dotyczą działań podjętych w procedurze „Niebieskie Karty” wyłącznie przez Policję (bez danych z działalności innych, upoważnionych do zwalczania przemocy domowej, podmiotów poza policyjnych).

Tabela 5. Dane za rok 2013

Liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta”	61 047 (w tym 50 934 wszczynających procedurę i 10 113 dotyczących kolejnych przypadków w trakcie procedury)
Ogólna liczba ofiar przemocy	86 797
Liczba ofiar - kobiet	58 310
Liczba ofiar - mężczyźni	9 233
Liczba ofiar - małoletnich	19 254
Ogólna liczba osób podejrzewanych o przemoc	61 450
Liczba podejrzewanych sprawców - kobiet	4 440
Liczba podejrzewanych sprawców - mężczyźni	56 755
Liczba podejrzewanych sprawców - nieletnich	255
Ogólna liczba podejrzewanych sprawców będących pod wpływem alkoholu	37 650
Podejrzewani sprawcy pod wpływem alkoholu - kobiety	1 289
Podejrzewani sprawcy pod wpływem alkoholu mężczyźni	36 327
Podejrzewani sprawcy pod wpływem alkoholu - nieletni	34
Liczba dzieci umieszczonych w nie zagrażającym im miejscu (np. rodzina zastępcza, dalsza rodzina, placówka opiekuńcza)	426

Zródło www.statystyka.policja.pl

Według danych z Komendy Powiatowej Policji w Wołominie w 2012 roku funkcjonariusze Komendy Powiatowej Policji przeprowadzili 8541 interwencje publicznych; 5285 interwencji innych; 3934 interwencji domowych których przemocą w rodzinie związanych było 126 które objęto procedurą „Niebieskiej Karty”.

Tabela 6. Dane z Komendy Powiatowej Policji w Wołominie

	2011	2012
Liczba interwencji dotyczących przemocy domowej	16	35
Liczba ofiar przemocy domowej ogółem	16	35
w tym: liczba kobiet	12	33
w tym: liczba mężczyzn	4	3
w tym: liczba dzieci	-	-
Liczba sprawców przemocy domowej	16	35
w tym: liczba kobiet	2	3
w tym: liczba mężczyzn	14	32
w tym: liczba nieletnich	-	-
Liczba sprawców doprowadzonych do izby wytrzeźwień	13/4	8/3
w tym: liczba kobiet	2/0	1/0
w tym: liczba mężczyzn	11/4	7/3
w tym: liczba nieletnich	-	-

Źródło: Wydział Prewencji Komendy Powiatowej Policji w Wołominie

Tabela 7. Zespoły Interdyscyplinarne – powiat wołomiński

	Nr i data powołania	Ilość założenia „Niebieskich Kart” od daty powstania do 31.12.2013r.
Dąbrówka	Zarządzeniem Wójta Gminy Nr 0050/64.11 z dnia 24.10.2011	8
Jadów	Zarządzenie Wójta Gminy Nr 33/2011 z dnia 10.06.2011	18
Klęmbów	Zarządzenie Wójta Gminy z dnia 24.07.2012	10
Kobyłka	Zarządzenie Burmistrza Nr 65 z dnia 27.04.2012	25
Marki	Zarządzenie Burmistrza Nr 0050.27.2012 z dnia 08.05.2012	37
Poświętne	Uchwałą Rady Miasta z dnia 11.07.2012	16

Radzymin	Zarządzeniem Burmistrza Nr 0050.54.2012 z dnia 13.07.2012	37
Strachówka	Zarządzeniem Wójta Gminy Nr 29/2011 z dnia 26.07.2011	5
Thuszcz	Zarządzenie Burmistrza Nr 0050.147.2011 z dnia 28.09.2011	9
Wołomin	Zarządzenie Burmistrza Nr 196/2011 z dnia 02.11.11	117
Ząbki	Zarządzenie Burmistrza Nr 0050.4.2012 z dnia 11.01.2012	43
Zielonka	Uchwałą Rady Miasta Nr VII/59.11 z dnia 26.04.2011	28

Źródło: dane Ośrodka Pomocy Społecznej

Tabela 8. Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Zielonce

L.p	Rok	Porady Ogółem	Psychologiczne	Hostel	Prawne	Pedagogiczne	Pracownika socjalnego	Konsultacje telefoniczne
1	2012	350	184	24	27	51	-	64
2	2013	478	216	36	43	72	-	111

Źródło: dane Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Zielonce

W Powiatowym Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Zielonce w procesie pomocy osobom doświadczającym przemocy pomocny jest zespół, składający się z:

- Pracowników socjalnych – udzielają wsparcia w często bardzo trudnej sytuacji ekonomiczno – bytowej osoby doświadczającej przemocy;
- Psychologa – udziela konsultacji indywidualnych i wsparcia w formie terapii;
- Prawnika – informuje ofiarę o przysługujących jej prawach oraz monitoruje podejmowane przez nią kroki prawne.
- Hostel dysponujący 4 miejscami dla osób doświadczających przemocy domowej, zapewniamy bezpieczne schronienie, pomoc specjalistów, podstawowe warunki bytowe, osoba przebywająca w hostelu jest zobowiązana do przestrzegania regulaminu hostelowego, podejmowania aktywnych starań o poprawę własnej sytuacji

w związku z którą zgłosiła się do hostelu, uczestniczenie w ustalonych spotkaniach z pracownikami POIK, do hostelu są przyjmowane osoby pełnoletnie z terenu powiatu wołomińskiego, maksymalna długość przebywania w hostelu to 3 miesiące.

Tabela 9. Rodziny objęte pomocą przez PIK-i i MKRPA.

L.p.	Miasto	Punkty Informacyjno- Konsultacyjne		Miejsko- Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	
		2011r	2012r	2011r	2012r
1	Ząbki	Brak		197	200-porad w Punkcie Konsultacyjnym, 119 rozmów z rodzinami osób z problemem alkoholowym, 67 rozmów interwencyjno – motywujących z osobami z problemem alkoholowym, 22 rozmowy z sprawcami przemocy, 3 wnioski do sądu o zobowiązanie się do leczenia, 9 wypełnionych Niebieskich Kart i przesłanych do Zespołu Interdyscyplinarnego
2	Kobyłka	14 przemoc	26 przemoc	KRPA zaczęło wzywać od 2012	15
3	Marki	42	25	29	25
4	Zielonka	200 ogółem		52	51

			152 ogółem		
5	Dąbrówka	Brak	Brak	34	2
6	Jadów	Brak	Brak	10 uzależnionych 5 przemoc	13
7	Klembów	Brak	Brak	3	10
8	Poświętne	Brak	Brak	14	0
9	Radzymin	Brak	Brak	22	15
10	Strachówka	Brak	Brak	10	0
11	Tłuszcz	99 uzależnionych 35 przemoc	159 ogółem	34	37
12	Wołomin	Brak	Brak	37	61

Tabela 10. Rodziny objęte pomocą przez Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień.

L.p.	Miasto	Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień	
		2011r.	2012r.
1	Wołomin	558- osób z problemem alkoholowym 87 – osób uzależnionych od środków psychoaktywnych 19- dzieci i młodzieży uzależnionych od środków psychoaktywnych	561 - osób z problemem alkoholowym 143 - osób uzależnionych od środków psychoaktywnych 14- dzieci i młodzieży uzależnionych od środków psychoaktywnych 17 – sprawców przemocy 263 – osoby współuzależnione

Tabela 11. Dane z Sądu Rejonowego w Wołominie

	2011	2012
ilość prowadzonych spraw sądowych, kwalifikowanych z art. 207 kk (wpływ)	95	54
ilość wyroków skazujących z art. 207 kk	54	37
ilość spraw warunkowo umorzonych (art.66 kk oraz art. 414 kpk)	7	8
ilość spraw umorzonych, nie zakończonych wyrokiem skazującym	11	5
ilość rodzin objętych dozorem kuratora sądowego	42	93

ilość sprawców skierowanych na terapię dla sprawców przemocy	-	-
ilość wydanych nakazów opuszczenia przez sprawcę lokalu zajmowanego wspólnie z ofiarą	1	-
ilość wydanych zakazów zbliżania się do ofiary	-	-

Na podstawie zaprezentowanych danych wydawać by się więc mogło, że przemoc domowa na terenie powiatu jest tylko zjawiskiem marginalnym. Jednak z obserwacji życia społecznego wiadomo, że ludzie bardzo niechętnie przyznają się do przemocy wewnątrz rodziny. Niestety nadal wiele przypadków przemocy nie jest zgłaszanych, głównie z powodu strachu, wstydu, braku wiary w skuteczność prawa i obowiązujących procedur, braku sprawnego systemu wsparcia dla osób doświadczających przemocy, jak również nie zawsze prawidłowego funkcjonowania instytucji odpowiedzialnych za ściganie i karanie. W naszym powiecie przemoc jest problemem trudnym do zbadania, ponieważ agresja ze strony osób najbliższych jest wstydliwie ukrywaną tajemnicą. Statystyki dotyczące zjawiska przemocy nie przedstawiają całego obrazu problemu społecznego w powiecie.

Przemoc może spowodować oprócz szkód fizycznych również trwale i rozległe następstwa w psychice człowieka. Z powodu wielu następstw takich doświadczeń, cierpią nie tylko ci którzy są ofiarami, ale również bezsilni świadkowie obserwujący akty przemocy tj. najczęściej dzieci. Tego typu doświadczenia uczą agresywnego stylu zachowania, zwiększają pobudzenie w sytuacjach z elementami agresji, zmniejszają opór przed agresywnym zachowaniem, zaburzają poglądy na rozwiązywanie konfliktów i zmniejszają wrażliwość na agresywne zachowania. Olbrzymie koszty przemocy domowej ponoszą zarówno jednostki, jak i społeczeństwo. Są to także koszty ekonomiczne, związane ze świadczeniami medycznymi dla jej ofiar.

III. PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DLA POWIATU WOŁOMIŃSKIEGO NA LATA 2014-2017

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie funkcjonuje w korelacji z następującymi aktami prawnymi:

- ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
- ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej;
- ustawa z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym;
- ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i zapobieganiu alkoholizmowi;
- ustawa z dnia 25 lipca 2005r o przeciwdziałaniu narkomanii
- ustawa z dnia 21 czerwca 2001r o prawie lokalowym
- kodeks karny;
- kodeks rodzinny i opiekuńczy;
- inne akty prawne.

III.1 Budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy

Poszukiwanie skutecznych form przeciwdziałania przemocy oraz pracy z ofiarami i sprawcami wymaga wyspecjalizowanych działań interdyscyplinarnych specjalistów wielu instytucji:

- policji,
- ośrodka pomocy społecznej,
- sądu, prokuratury,
- służby zdrowia,
- szkoły,
- poradnie psychologiczno-pedagogiczne,
- komisji rozwiązywania problemów alkoholowych,
- organizacji pozarządowych zajmujących się problematyką przemocy.

Nawiązanie współpracy nie ma polegać jedynie na przekazywaniu informacji o wystąpieniu zjawiska przemocy, ale na podejmowaniu wspólnie zaplanowanych działań. W celu uniknięcia powielania czynności, działania te będą koordynowane przez koordynatorów poszczególnych zespołów interdyscyplinarnych. Zapewni to prawidłowy przebieg informacji

między poszczególnymi służbami/instytucjami, a także pozwoli monitorować podjęte działania.

Środowisko domowe jest i powinno być skutecznie chronione przed ingerencjami zewnętrznymi. Zajmowanie się przemocą wymaga wnikliwego rozumienia złożoności zjawisk występujących w życiu oraz szczególnej troski i rozważliwej interwencji.

Zapobieganie przemocy w rodzinie wyznacza 3 podstawowe nurty działań:

- **działania uprzedzające** - diagnozujące, informacyjne, edukacyjne, kierowane do ogółu społeczeństwa, a także do osób pracujących z ofiarami przemocy,
- **interwencyjne** – opiekuńcze i terapeutyczne kierowane do ofiar przemocy, oraz pouczające i izolujące, kierowane do sprawców przemocy,
- **wspierające** – psychologiczne, pedagogiczne, terapeutyczne i inne kierowane do ofiar przemocy.

III.2 Elementy lokalnego systemu przeciwdziałania zjawiska przemocy

- zasoby instytucjonalne – instytucje i organizacje zajmujące się problemem przemocy w rodzinie,

- zasoby ludzkie – specjaliści z różnych dziedzin,

- instrumenty pomocowe i sieć wsparcia,

- Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Zielonce,

- lokalne zasoby interdyscyplinarne,

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie,

- Punkty Informacyjno – Konsultacyjne,

- media.

III.3 Odbiorcy programu

Wszelkie cele i działania zaplanowane do realizacji w ramach niniejszego programu mają służyć poprawie sytuacji rodzin doświadczających przemocy jak i ochronie osób zagrożonych przemocą. Aby efektywnie zapobiegać problemowi przemocy i zwalczać zachowania przemocowe, niezbędne jest stworzenie spójnego i wielopoziomowego systemu pomocy osobom uwięzianym w przemoc, systemu opartego o aktywizację i rozwój zasobów lokalnych, zwłaszcza form pomocy oraz specjalistów, ich kwalifikacji i umiejętności. Program kierowany jest zatem zarówno do osób pomagających jak i do samych rodzin. Wśród beneficjentów programu znajdują się:

- rodziny doświadczające przemocy i zagrożone przemocą /osoby

dorośli i dzieci, ofiary i sprawcy oraz świadkowie przemocy/

- kadry zajmujące się problemem przemocy,

- społeczność lokalna.

III.4 Zagrożenia w realizacji zadań przeciwdziałaniu zjawisku przemocy

1. Nieumiejętność rozwiązywania problemów w rodzinach.
2. Bezradność rodzin w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.
3. Problemy alkoholowe członków rodzin.
4. Słaba kondycja ekonomiczna rodzin.
5. Brak wiedzy o instytucjach oferujących specjalistyczną pomoc.
6. Negatywne wzorce zachowań społecznych.
7. Brak świadomości dotyczących możliwości rozwiązywania swoich problemów za pomocą mediacji rodzinnych.
8. Brak specjalistów w zakresie mediacji.
9. Stereotypy na temat rodziny.
10. Brak superwizji systemu lokalnego (urzędników współpracujących z rodziną).

IV. CEL GŁÓWNY PROGRAMU

Przeciwdziałanie występowaniu oraz ograniczenie zjawiska przemocy i skutków jej stosowania w powiecie wołomińskim.

Realizacja programu przyczyni się do zwiększenia skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania przemocy i działań profilaktycznych w szczególności poprzez cele operacyjne:

1. Profilaktyka przemocy poprzez szkolenie i podnoszenie kompetencji oraz jakości usług służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy.
2. Zwiększenie dostępności do konsultacji i informacji dotyczących zjawiska przemocy dla osób zainteresowanych pogłębieniem swojej wiedzy.
3. Rozwijanie systemu współpracy między instytucjami i organizacjami w zakresie przeciwdziałania i ograniczenia skali zjawiska przemocy.
4. Działania podejmowane w zakresie zapewnienia Ochrony i udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą.

5. Redukcja zachowań agresywnych i nabycie nowych umiejętności służących rozwiązywaniu konfliktów.
6. Zwiększenie dostępności do materiałów edukacyjnych w ramach podnoszenia świadomości dotyczącego zjawiska przemocy.

IV.1 Sposób realizacji Programu

Założone cele Programu realizowane będą m. in. przez:

1. lokalnych kampanii i konferencji społecznych,
2. indywidualne i grupowe poradnictwo specjalistyczne,
3. tworzenie grup samopomocowych i grup wsparcia.

IV.2 Czas realizacji Programu

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie zaplanowany jest do realizacji w latach 2014–2017.

IV.3 Cele szczegółowe Programu

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie realizowany w Powiecie Wołomińskim określa 6 celów swoich działań:

Cel. 1 Profilaktyka przemocy poprzez szkolenie i podnoszenie kompetencji oraz jakości usług służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy.

Zadanie:

Poprawa skuteczności działań osób zobowiązanych i uprawnionych do przeciwdziałania przemocy oraz monitorowanie występowania zjawiska przemocy, jej rozmiarów i skutków społecznych.

Działanie:

- umożliwienie udziału w kompleksowych szkoleniach pracownikom mającym kontakt z ofiarami przemocy,
- monitorowanie oraz ewaluacja wpływu szkoleń na jakość działań pracowników placówek,
- dążenie do wyodrębnienia zespołu ludzi- specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy odpowiedzialnych za sprawy planowane, koordynowanie, podejmowanie i monitorowanie działań,
- organizowanie konferencji i kampanii społecznych.

Adresaci:

- policja,
- służba zdrowia,

- pracownicy socjalni,
- nauczyciele i pedagodzy szkolni,
- wymiar sprawiedliwości, sędziowie i kuratorzy sądowi,
- osoby duchowne i inne.

Wskaźniki osiągnięcia celu :

- Liczba wyodrębnionych specjalistów,
- liczba godzin szkoleniowych,
- interdyscyplinarność szkoleń (różnorodność specjalistów prowadzących szkolenia),
- różnorodność formy (warsztaty interaktywne, wykłady, promowanie programów pilotażowych).

Cel. 2 Zwiększenie dostępności do punktów konsultacyjno – informacyjnych dotyczących zjawiska przemocy dla osób zainteresowanych pogłębieniem swojej wiedzy.

Zadanie:

Powszechna dostępność do punktów konsultacyjno – informacyjnych nie tylko dla ofiar i sprawców ale również dla osób zainteresowanych pogłębieniem swojej wiedzy dotyczącej zjawiska przemocy.

Działanie:

- dostosowanie oferty punktów do specyfiki lokalnej społeczności,
- dostosowywanie oferty do potrzeb interesantów ze szczególnym uwzględnieniem umiejętności pozwalających na kompleksowe spojrzenie na potrzeby interesantów (nie tylko przemoc, ale również na przykład umiejętności wychowawcze),
- dostępność materiałów dla osób niedoświadczających bezpośrednio przemocy, ale zainteresowanych tematyką w ramach profilaktyki

Adresaci:

- instytucje i służby zajmujące się zawodowo lub społecznie przemocą , organizacje pozarządowe, Kościoły oraz inne związki wyznaniowe.

Wskaźniki osiągnięcia celu:

- liczba konsultowanych przypadków przez wymienione instytucje.
- liczba dostępnych materiałów informacyjnych dla osób zainteresowanych tematyką przemocy.

Cel. 3 Rozwijanie systemu współpracy między instytucjami i organizacjami w zakresie przeciwdziałania i ograniczenia skali zjawiska przemocy domowej.

Zadanie:

Wymiana informacji i podejmowanie wspólnych działań mających na celu przeciwdziałanie zjawisku przemocy.

Działanie:

- współpraca z gminnymi zespołami interdyscyplinarnymi,

Adresaci:

- instytucje i służby zajmujące się zawodowo lub społecznie przemocą, organizacje pozarządowe, Kościoły oraz inne związki wyznaniowe.

Wskaźniki osiągnięcia celu:

- liczba spotkań z przedstawicielami Zespołu Interdyscyplinarnego oraz organizacji pozarządowych.

Cel. 4 Działania podejmowane w zakresie zapewniania ochrony i udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą.

Zadanie:

Zatrzymanie sytuacji przemocy. Udzielanie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą.

Działanie:

- rozpowszechnienie informatorów w instytucjach udzielających pomocy w sytuacjach doświadczenia przemocy,

- wzmocnienie ofiar przemocy poprzez :

- o zabezpieczenie odpowiednich warunków do przesłuchań dzieci (niebieski pokój) oraz (w miarę możliwości) dorosłych – ofiar przemocy w rodzinie (KPP Wołomin),

- działania z zakresu interwencji kryzysowej,

- wsparcie i profesjonalna pomoc (psychologiczna, psychoterapeutyczna, pedagogiczna, prawna, socjalna, bytowa),

- udzielanie informacji, wskazanie miejsc pomocowych,

- organizowanie i prowadzenie zajęć terapeutycznych dla ofiar przemocy (m. in. grupy wsparcia),

- powiadamianie Policji, Sądu, Prokuratury.

Adresaci:

- ofiary przemocy domowej.

Wskaźniki osiągnięcia celu:

- liczba osób objętych wsparciem specjalistycznym,

- liczba wydanych zasiłków,

- liczba osób korzystających z hostelu POIK,

- liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskiej Karty”,

- zabezpieczenie miejsca do przesłuchań,

- liczba przygotowanych i rozpowszechnionych informatorów,

- liczba uczestników grup wsparcia i warsztatów.

Cel. 5 Redukcja zachowań agresywnych i nabycie nowych umiejętności służących rozwiązywaniu konfliktów.

Zadanie:

Rozwiązywanie konfliktów, sporów bez użycia przemocy.

Działania:

- prowadzenie rozmów interwencyjno – ostrzegawczych ze sprawcami,

- prowadzenie rozmów motywujących do podjęcia leczenia odwykowego,

- powiadamianie policji, prokuratury,

- praca nad wewnętrznymi deficytami osób stosujących przemoc w rodzinie i nabycie umiejętności stanowiących alternatywę dla zachowań agresywnych,

- wspieranie lub/i realizację zajęć dla osób, które nadużywają alkoholu lub są uzależnione i stosują przemoc.

Adresaci:

- sprawcy przemocy,

Wskaźniki osiągnięcia celu:

- liczba osób korzystających z programów przeznaczonych dla sprawców,

- liczba przeprowadzonych rozmów interwencyjno – ostrzegawczych.

Cel .6 Zwiększenie dostępności do materiałów edukacyjnych w ramach podnoszenia świadomości dotyczącej zjawiska przemocy.

Zadanie 1:

Profilaktyka uniwersalna.

Działanie:

- opracowanie i upowszechnienie materiałów informacyjno- edukacyjnych na temat przemocy i jej negatywnych skutków,
- opracowanie i realizacja kampanii edukacyjnej na rzecz przeciwdziałania przemocy, wiedzy na temat dostępnych specjalistów w lokalnym środowisku,
- konferencje i spotkania merytoryczne na temat przemocy

Zadanie 2:

Rozwój systemu przeciwdziałania przemocy.

Działanie:

- budowanie lokalnych systemów przeciwdziałania przemocy poprzez współpracę z zespołami interdyscyplinarnymi;
- rozwijanie form poradnictwa dla osób uwikłanych w przemoc;
- tworzenie grup wsparcia dla ofiar przemocy,

Adresaci:

- dzieci i młodzież, dorośli, przedstawiciele mediów, organizacje pozarządowe.

Wskaźniki osiągnięcia celu:

- liczba osób dorosłych objętych poradnictwem,
- liczba rodzin objętych działaniami wspierającymi i informacyjnymi,
- liczba osób biorących udział w warsztatach z zakresu przeciwdziałania przemocy,
- liczba zorganizowanych grup wsparcia i liczba uczestników,
- liczba kampanii medialnych i nakład opublikowanych materiałów,
- liczba spotkań z przewodniczącymi Zespołów Interdyscyplinarnych.

V. SPODZIEWANE REZULTATY

- zmniejszenie rozmiarów zjawiska przemocy,
 - zwiększenie skuteczności i dostępności pomocy dla ofiar przemocy,
 - wzrost świadomości społecznej dotyczącej zjawiska przemocy,
 - pogłębienie wiedzy społeczeństwa o zjawisku przemocy i sposobach radzenia sobie z tym problemem,
 - wzrost świadomości społecznej o przeciwdziałaniu niepożądanych zjawisk,
 - podniesienie kwalifikacji specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy,
 - polepszenie współpracy pomiędzy instytucjami zajmującymi się zjawiskiem przemocy,
- W toku realizacji Programu zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy będą zmieniać się w miarę potrzeb, sytuacji społecznej, warunków życia rodzin. Wymagać to będzie w kolejnych latach określania szczegółowych zadań dla wszystkich podmiotów realizujących program.

VI. PODMIOT ODPOWIEDZIALNY ZA KOORDYNACJĘ PROGRAMU, REALIZATORZY

Podmiotem odpowiedzialnym za koordynację Powiatowego Programu Przeciwdziałania w Rodzinie jest Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej który, działa w oparciu o Uchwałę Nr XXXII-348/2013 Rady Powiatu Wołomińskiego z dnia 27 sierpnia 2013r.

Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej jest jednostką organizacyjną pomocy społecznej działającą jako jednostka budżetowa z siedzibą w Zielonce przy ul. Poniatowskiego 29. Obszarem działania Ośrodka jest teren Powiatu Wołomińskiego.

Realizatorzy Programu:

1. Starostwo Powiatowe w Wołominie.
2. Powiatowe Centrum Pomocy w Rodzinie w Wołominie.
3. Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Zielonce.
4. Szkoły i placówki oświatowe.
5. Placówki Służb Zdrowia.
6. Ośrodki Pomocy Społecznej.
7. Powiatowa Komenda Policji w Wołominie.
8. Prokuratura i sąd.
9. Organizacje pozarządowe.
10. Wolontariusze.
11. Media

VII. WSKAŹNIKI REALIZACJI PROGRAMU

2. Liczba przeszkolonych specjalistów z zakresu przeciwdziałania przemocy,
3. liczba godzin szkoleniowych dla specjalistów,
4. interdyscyplinarność szkoleń (różnorodność specjalistów prowadzących szkolenia),
5. różnorodność formy szkoleń (warsztaty interaktywne, wykłady, promowanie programów pilotażowych),
6. liczba konsultowanych przypadków przez specjalistyczne instytucje,
7. liczba dostępnych materiałów informacyjnych dla osób zainteresowanych tematyką przemocy,
8. liczba kampanii medialnych i nakład opublikowanych materiałów,
9. liczba artykułów i informacji dotyczących przemocy zamieszczonych w prasie lokalnej i Internecie,
10. liczba przygotowanych i rozpowszechnionych ulotek, broszur profilaktyczno – informacyjnych dotyczących zjawiska przemocy,
11. liczba zorganizowanych seminariów i warsztatów dla osób doświadczających przemocy,
12. liczba uczestników seminariów i warsztatów dla osób doświadczających przemocy,
13. liczba zorganizowanych grup wsparcia i liczba uczestników,
14. liczba osób korzystających z programów korekcyjno – edukacyjnych przeznaczonych dla sprawców,
15. liczba przeprowadzonych rozmów interwencyjno – ostrzegawczych ze sprawcami przemocy,
16. liczba rodzin objętych działaniami wspierającymi i informacyjnymi,
17. liczba osób dorosłych objętych poradnictwem specjalistycznym (psychologicznym, psychoterapeutycznym, pedagogicznym, socjalnym, prawnym, bytowym),
18. liczba osób korzystających z hostelu POIK,
19. liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskiej Karty”,
20. zabezpieczenie miejsca do przesłuchań przez KPP Wolomin,
21. liczba wydanych zasiłków,
22. liczba spotkań z przedstawicielami Zespołu Interdyscyplinarnego oraz organizacji pozarządowych i pomocowych.

VIII. ŹRÓDŁO FINANSOWANIA PROGRAMU

Powiat Wołomiński, Mazowiecki Urząd Wojewódzki, Urząd Marszałkowski oraz środki pozabudżetowe pozyskiwane z różnych programów krajowych, unijnych.

IX. HARMONOGRAM DZIAŁAŃ PROGRAMU

Cel 1. Profilaktyka przemocy poprzez szkolenie i podnoszenie kompetencji oraz jakości usług służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy.

Lp.	Działanie	Sposób realizacji	Wskaźniki	Podmiot odpowiedzialny	Czas realizacji zadania
1.	Podniesienie poziomu wiedzy oraz skuteczności działań osób zajmujących się i uprawnionych do przeciwdziałania przemocy oraz monitorowania zjawiska przemocy	1. Dążenie do wyodrębnienia zespołu ludzi – specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy	Liczba wyodrębnionych specjalistów	POIK PCPR OPS GKRPA Szkoły Służba zdrowia	2014-2017
		2. Organizacja szkoleń, konferencji, debat nt. przeciwdziałania przemocy	Liczba godzin zorganizowanych szkoleń i liczba uczestników Interdyscyplinarność i różnorodność szkoleń	POIK PCPR	2014-2017

Cel 2. Zwiększenie dostępności do konsultacji i informacji dotyczących zjawiska przemocy dla osób zainteresowanych pogłębianiem swojej wiedzy.

Lp.	Działanie	Sposób realizacji	Wskaźniki	Podmiot odpowiedzialny	Czas realizacji zadania
1.	Powszechna dostępność do punktów konsultacyjno-informacyjnych dla ofiar jak i dla sprawców, oraz osób zainteresowanych pogłębianiem swojej wiedzy na temat zjawiska przemocy	1. Prowadzenie działań informacyjnych na temat zjawiska przemocy jako problemu wielopoziomowego. 2. Dostosowanie oferty punktów konsultacyjnych do specyfiki lokalnej społeczności i kompleksowości problemu przemocy.	Liczba dostępnych materiałów informacyjnych dla osób zainteresowanych tematyką przemocy. Liczba konsultowanych przypadków przez wymienione instytucje	POIK, PCPR, OPS, Policja	2014-2017

Cel 3. Rozwijanie systemu współpracy między instytucjami i organizacjami w zakresie przeciwdziałania i ograniczania skali zjawiska przemocy.

Lp.	Działanie	Sposób realizacji	Wskaźniki	Podmiot odpowiedzialny	Czas realizacji zadania
1.	Wymiana informacji i podejmowanie wspólnych działań mających na celu przeciwdziałanie zjawisku przemocy.	Praca z gminnymi zespołami interdyscyplinarnymi oraz organizacjami pozarządowymi	Liczba spotkań z przedstawicielami ZI oraz organizacji pozarządowych	POIK PCPR OPS Policja Sąd Prokurator	2014-2017

Cel 4. Działania podejmowane w zakresie zapewnienia ochrony i udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą

Lp.	Działanie	Sposób realizacji	Wskaźniki	Podmiot odpowiedzialny	Czas realizacji zadania
1.	Zatrzymanie przemocy i udzielanie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą	1. Wsparcie emocjonalne, informacyjne osób doznających przemocy oraz świadków- wielozakresowe poradnictwo: psychologiczne, pedagogiczne, rodzinne, socjalne, prawne 2. Wsparcie finansowe osób doznających przemocy 3. Zapewnienie osobom doznającym przemocy w rodzinie miejsc w Ośrodku Interwencji Kryzysowej 4. Podejmowania działań interwencyjnych w oparciu o procedurę „Niebieskiej karty” oraz informowania o podjętych działaniach właściwego gminnego Interdyscyplinarnego Zespołu ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie 5. Wzmocnienie ofiar przemocy poprzez zabezpieczenie odpowiednich warunków do przesłuchań: dzieci (Niebieski Pokój) oraz dorosłych. 6. Przygotowanie i rozpowszechnienie informatorów o instytucjach udzielających pomocy w sytuacjach doświadczania przemocy 7. Organizacja i prowadzenie zajęć terapeutycznych dla ofiar przemocy (m.in. grupy wsparcia, warsztaty)	Liczba osób objętych wsparciem Liczba wydanych zasiłków Liczba osób objętych wsparciem Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskiej Karty”. Zabezpieczenie miejsca do przesłuchań Liczba przygotowanych i rozpowszechnionych informatorów w Liczba uczestników	POIK SPR przy PCPR OPS POIK-hostel POIK OPS Sąd Policja ZI Szkoły Służba Zdrowia KPP Wołomin POIK PCPR POIK	Zadanie stale realizowane Zadanie stale realizowane Zadanie stale realizowane Zadanie stale realizowane 2014-2017 2014-2017 Zadanie stale realizowane

Cel 5. Redukcja zachowań agresywnych i nabycie nowych umiejętności służących rozwiązywaniu konfliktów.

L.p.	Działanie	Sposób realizacji	Wskaźniki	Podmiot odpowiedzialny	Czas realizacji
1	Realizację programów oddziaływań korekcyjno-educacyjnych dla osób stosujących przemoc.	1. prowadzenie zajęć mających na celu korekcję postaw i pracę nad szkodliwymi postawami i przekonaniami osób stosujących przemoc oraz zwiększenie ich odpowiedzialności za własne czyny,	Liczba zajęć i osób na zajęciach	Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień	2014-2017
		2. wspieranie lub/i realizację zajęć dla osób, które nadużywają alkoholu lub są uzależnione i stosują przemoc.	Liczba zajęć i osób na zajęciach	GKRPA	2014-2017
		3. prowadzenie rozmów interwencyjno-ostrzegawczych ze sprawcami.	Liczba przeprowadzonych rozmów	Kuratorzy sądowi	Zadanie stale realizowane

Cel 6. Zwiększenie dostępności do materiałów edukacyjnych w ramach podnoszenia świadomości dotyczącego zjawiska przemoc.

L.p.	Działanie	Sposób realizacji	Wskaźniki	Podmiot odpowiedzialny	Czas realizacji
1.	1. Prowadzenie działań edukacyjno-informacyjnych zapobiegających występowaniu przemoc – profilaktyka uniwersalna	1. Prowadzenie działań edukacyjno-informacyjnych na temat przemoc (ulotki, plakaty, broszury, informatory, artykuły do prasy i Internetu, organizowanie konferencji, debat, prowadzenie kampanii informacyjno-educacyjnych).	Liczba kampanii, nakład rozpowszechnionych materiałów	POIK PCPR	2014-2017
		2. Promowanie stylu życia wolnego od przemoc m.in. podnoszenie poziomu wiedzy społeczności lokalnej na temat czynników ryzyka występowania przemoc, radzenia sobie w sposób wolny od przemoc.	Liczba osób objętych działaniami wspierającymi	PPP PCPR SPR przy PCPR we współpracy z: a) placówkami oświaty	2014-2017

L.p.	Działanie	Sposób realizacji	Wskaźniki	Podmiot odpowiedzialny	Czas realizacji
2.	Rozwój systemu przeciwdziałania przemoc w rodzinie	1. Indywidualny kontakt z osobami i rodzinami.	Liczba osób i rodzin objętych poradnictwem	POIK PPP PCPR SPR przy PCPR	Zadania stale realizowane
		2. Warsztaty i inne zajęcia grupowe.	Liczba warsztatów i osób w nich uczestniczących	POIK SPR przy PCPR	Zadania stale realizowane
		3. Tworzenie grup wsparcia dla ofiar przemoc	Liczba grup wsparcia i osób w grupach	POIK SPR przy PCPR	Zadania stale realizowane
		4. Budowanie lokalnych systemów przeciwdziałania przemoc w rodzinie poprzez współpracę z zespołami interdyscyplinarnymi;	Liczba spotkań z przewodniczącymi ZI	POIK	2014-2017

X. MONITOROWANIE I SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Monitorowanie przebiegu realizacji programu odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość podmiotów zaangażowanych w jego realizację. Kierownik POIK w ramach corocznie przedstawianego Radzie Powiatu sprawozdania z działalności jednostki przedłoży również raport z realizacji programu.